

Rybnik, 1 lutego 2022 r.

PROTOKÓŁ KONTROLI DORAŻNEJ

1. Nazwa szkoły, siedziba: **Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Janusza Korczaka w Rybniku, ul. Bolesława Chrobrego 29, 44-200 Rybnik.**
2. Imię i nazwisko dyrektora: **Zdzisław Plisz.**
3. Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny: **Śląski Kurator Oświaty, 40 – 025 Katowice, ul. Powstańców 41a.**
4. Imię i nazwisko kontrolującego: **Hanna Świergolik – starszy wizytator, Anna Kozowska – Soińska – starszy wizytator**
5. Data wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli: **DK-RY.5533.1.3.2022 z 10 stycznia 2021 r. oraz DK-RY.5533.1.3.2022 z 10 stycznia 2021 r.**
6. Terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli: **18 i 21 stycznia 2022 r.,**
7. Tematyka kontroli: **Przestrzeganie praw dziecka i ucznia, zasad oceniania zachowania oraz organizacja i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w kontekście pisma rodzica.**
8. Czynności kontrolne:
 - a) rozmowy z dyrektorem Szkoły Podstawowej nr 1 w Rybniku, Panem Zdzisławem Pliszem, wicedyrektorem, wychowawcą klasy 4 B i pedagogiem szkolnym,
 - b) ogląd szkoły,
 - c) analiza dokumentacji:
 - Statutu Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 im. Janusza Korczaka w Rybniku w zakresie dotyczącym oceniania zachowania oraz praw ucznia,
 - Korespondencji z dziennika elektronicznego prowadzonej pomiędzy [REDAKTOWANO] a pedagogiem szkolnym,
 - Tematyki zadań prowadzonych przez pedagoga szkolnego,
 - Notatki służbowej pedagoga szkolnego z 16 listopada 2021 r. ze spotkania z rodzicami p. [REDAKTOWANO] oraz wychowawcą klasy IV B i pedagogiem szkolnym,
 - Opisu działań prowadzonych przez wychowawcę klasy IV B oraz tematyki zajęć z wychowawcą,
 - Dziennika klasy IV B w części dotyczącej uwag wpisywanych uczniom [REDAKTOWANO]
 - Korespondencji elektronicznej pomiędzy p. [REDAKTOWANO] a wychowawcą klasy IV B,
 - Ocen zachowania uczniów klasy IV B wystawianych przez [REDAKTOWANO]
 - Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych oraz w przypadku zagrożenia ucznia demoralizacją w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 w Rybniku,
 - Procedury udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 w Rybniku,

- Notatek służbowych nauczycieli pełniących dyżur 28 października 2021 r.
- Notatki służbowej dyrektora sporządzonej 18 stycznia 2022 r. w obecności kontrolujących wizytatorów.

9. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia:

- 1) 4 stycznia 2022 r. do Kuratorium Oświaty w Katowicach Delegatury w Rybniku wpłynęło pismo Pani [REDAKTOWANO] z informacją, że jej syn, [REDAKTOWANO] 28 października 2021 r. padł ofiarą przemocy w szkole. Matka stwierdza, że jedna z uczennic uderzyła jej syna w twarz tak, że jej palce odcisnęły się na jego policzku.
- 1) Szkoła działa w oparciu o Statut Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 im. Janusza Korczaka w Rybniku, którego tekst jednolity wszedł w życie 13 listopada 2019 r. § 5 powyższego statutu określa cele i zadania szkoły oraz organizację udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, co jest zgodne z art. 98 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1082). W § 25 ww. statutu określono szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego uczniów zgodnie z wyżej przywołaną ustawą. Z kolei w § 41 tegoż statutu określone są prawa ucznia.
- 2) 28 października 2021 r. matka ucznia klasy IV B, [REDAKTOWANO] poprzez dziennik elektroniczny poprosiła pedagoga szkolnego o spotkanie w celu wyjaśnienia incydentu z 28 października 2021 r., kiedy to jej syn został uderzony w twarz przez uczennicę tej samej klasy. Prosiła, aby na spotkanie „wezvano” rodzica uczennicy. W odpowiedzi z 29 października 2021 r. pedagog poinformował matkę [REDAKTOWANO] że „rozeznała sytuację”. Z uczennicą została przeprowadzona rozmowa, za swoje zachowanie otrzymała uwagę i punkty ujemne za zachowanie. Pedagog poinformował również matkę, że na najbliższej lekcji wychowawczej w klasie IV B przeprowadzi pogadankę na temat bezpiecznego zachowania w szkole. Ponadto zaproponował matce udział w spotkaniu 8 lub 16 listopada 2021 r. z obojgiem rodziców uczniów biorących udział w zdarzeniu. Rodzic zgodził się wziąć udział w spotkaniu w dniu 16 listopada 2021 r.
- 3) W szkole istnieje „Procedura postępowania w sytuacjach kryzysowych oraz w przypadku zagrożenia ucznia demoralizacją w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 w Rybniku”. W jednym z punktów opisane zostały zasady postępowania nauczycieli i innych pracowników szkoły w sytuacji zachowania agresywnego wobec uczniów wobec rówieśników.
- 4) Jak wynika z notatki służbowej nauczyciela prowadzącego lekcję w klasie IV B bezpośrednio przed zdarzeniem, podczas lekcji uczniowie byli nastawieni do siebie życzliwie, sumiennie wykonywali zadania i nie sprawiali problemów wychowawczych. Po skończonej lekcji, która odbywała się na drugim piętrze, zeszła na dyżur na parter budynku. Jak wynika z powyższego uderzenie [REDAKTOWANO] przez [REDAKTOWANO] miało miejsce w momencie przemieszczania się nauczycieli dyżurujących pomiędzy piętrami. W tym czasie uczniowie przez kilka minut pozostawali w klasie bez opieki osoby upoważnionej. Nauczycielka, która miała zlecony dyżur na drugim piętrze, gdzie przebywała klasa IV B, musiała przejść z budynku środkowego szkoły do budynku

głównego.

Po drodze zauważyła dyżurującą na pierwszym piętrze wychowawczynię klasy IV B, pod opieką której był [REDAKTOWANO]. Jak wynika z wyjaśnień dyrektora na korytarzach w budynku głównym, pod opieką dyżurującego nauczyciela są uczniowie przebywający w czterech salach lekcyjnych. Nauczyciel pełni dyżur na korytarzu sporadycznie doglądając uczniów w salach. Rozplanowanie dyżurów przez dyrektora szkoły, kiedy to nauczyciele muszą przemieszczać się z pietra na piętro lub z innego budynku na drugie piętro budynku głównego nie sprzyja zapewnieniu uczniom właściwej opieki i bezpieczeństwa podczas przerw międzylekcyjnych, co jest niezgodne z zapisami § 14 ust.1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1166 ze zm.), który stanowi, że przerwy w zajęciach uczniowie spędzają pod nadzorem nauczyciela.

- 5) W trakcie rozmowy z wizytatorami przeprowadzającymi kontrolę wychowawczyni klasy 4 B potwierdziła, że 28 października 2021 r. [REDAKTOWANO] uderzyła [REDAKTOWANO]. Nauczycielka samego zdarzenia nie widziała, jedynie, wchodząc do klasy w celu pozostawienia swoich rzeczy, zauważyła, że [REDAKTOWANO] ma czerwony policzek. Wtedy zapytała, co się stało. Zarówno uczniowie będący w klasie, jak i sam [REDAKTOWANO] potwierdzili, że został uderzony przez koleżankę [REDAKTOWANO] w trakcie kłótni o kolorowe kartki. Zdarzenia nie widział nikt z dorosłych. Wychowawca przeprowadził rozmowę z [REDAKTOWANO] jeszcze na tej samej przerwie. Zdaniem nauczycielki, chłopiec „wydawał się zdenerwowany”, jednak po krótkiej rozmowie się uspokoił i stwierdził, że jest wszystko w porządku. W związku z tym, że następna lekcja była lekcją wychowawczą, nauczycielka przeprowadziła z klasą rozmowę na temat niewłaściwego zachowania mającego miejsce na przerwie. Zdaniem wychowawczyni rozmowa dotyczyła rozwiązywania sytuacji konfliktowych bez stosowania przemocy. [REDAKTOWANO] otrzymała uwagę negatywną i punkty oraz przeprosiła [REDAKTOWANO] za swoje zachowanie. Potwierdziła swoje niewłaściwe zachowanie oraz wyraziła skruchę. W czasie lekcji [REDAKTOWANO] był spokojny, brał aktywny udział w lekcji”.

O zdarzeniu wychowawca poinformował wicedyrektora szkoły, który w dniu kontroli oświadczył, że tego faktu nie pamięta. Nie została także sporządzona notatka służbowa w tej sprawie. Wychowawczyni, podejmując opisane powyżej działania, postąpiła częściowo zgodnie z powyższą procedurą. Zgodnie z zapisami przeprowadziła wstępną rozmowę z uczniem i ustaliła okoliczności zdarzenia. Kolejnym krokiem, zgodnie z procedurą, powinno być poinformowanie o zdarzeniu pedagoga szkolnego oraz rodziców, czego wychowawca nie zrobił.

- 6) 8 listopada 2021 r. pedagog przeprowadził w klasie IV B pogadankę na temat wzajemnych relacji uczniów i ich odpowiedzialności za własne bezpieczeństwo. Zgodnie z wcześniejszą zapowiedzią 16 listopada 2021 r. odbyło się spotkanie p. [REDAKTOWANO], ojca [REDAKTOWANO] p. [REDAKTOWANO] – rodzicami uczniów biorących udział w zdarzeniu z pedagogiem szkolnym i wychowawcą klasy. W trakcie spotkania wychowawczyni przedstawiła przebieg zdarzenia. Matka [REDAKTOWANO] była „oburzona” faktem „napadnięcia i uderzenia” jej syna. Ojciec [REDAKTOWANO] wyraził ubolewanie z powodu zaistniałej sytuacji i potwierdził, że przeprowadził z córką

rozmowę na temat jej niewłaściwego zachowania. W trakcie spotkania p. [REDACTED] stwierdziła, że syn nie otrzymał wsparcia ze strony szkoły, a ona o zdarzeniu nie została powiadomiona. Na spotkaniu przedstawiła swoje stanowisko dotyczące wysokości kary, którą powinna otrzymać [REDACTED]. Wychowawczynie podkreśliła, że [REDACTED] bardzo źle się z tą sytuacją czuła i przeprosiła [REDACTED]. W trakcie spotkania pedagog zaproponowała mamie [REDACTED] konsultacje z psychologiem w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Rybniku, na które p. [REDACTED] wyraziła zgodę. Na miejscu wypisała kartę zgłoszenia syna do poradni. Jak zapisano w notatce kwestię punktów ujemnych dla [REDACTED] pozostawiono w gestii wychowawcy i dyrektora.

Szkoła żadnemu z uczniów biorących udział w zdarzeniu nie zaproponowała żadnej formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej, w myśl § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 1280).

- 7) Wychowawca klasy, podejmując decyzję o ukaraniu [REDACTED] za uderzenie [REDACTED] działał zgodnie z zapisami § 25 Statutu Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 im. Janusza Korczaka w Rybniku, który określa, że za takie zachowanie jak przemoc fizyczna wobec innych uczniów i naruszenie nietykalności cielesnej przyznaje się do „minus 50 punktów”. Jak wynika z zapisów w dzienniku lekcyjnym, uczennica 28 października 2021 r. otrzymała „minus 20 punktów”. Jest to jedyna uwaga negatywna wpisana uczennicy w bieżącym roku szkolnym. Pozostałe to uwagi pozytywne. Wychowawczynie, biorąc pod uwagę powyższe zdarzenie, na pierwsze półrocze oceniła jej zachowanie jako dobre. Oceniając zachowanie wychowawca prosił uczniów o wyrażenie opinii uczniów klasy co jest zgodne z art. 44h ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1915), który stanowi, że śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne, a śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania - wychowawca oddziału po zasięgnięciu opinii nauczycieli, uczniów danego oddziału oraz ocenianego ucznia.

Udzielając kary wychowawca postąpił zgodnie z przyjętą w szkole „Procedurą postępowania w sytuacjach kryzysowych oraz w przypadku zagrożenia ucznia demoralizacją w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 w Rybniku”.

- 8) 18 grudnia 2021 r. p. [REDACTED] poprzez dziennik elektroniczny napisała do pedagoga szkolnego, że od spotkania w szkole upłynęło 30 dni, a ona nie otrzymała informacji, co szkoła zrobiła w sprawie pobicia jej dziecka. W odpowiedzi z 20 grudnia 2021 r. pedagog odpisała, że szkoła podjęła następujące działania: „rozmowa wychowawcy z Pani synem bezpośrednio po zdarzeniu oraz w czasie późniejszym, rozmowa ze sprawczynią uderzenia syna, wpisanie uwagi uczennicy i punktów ujemnych, spotkanie Pani z rodzicem [REDACTED] pogadanka pedagoga szkolnego w klasie na temat niewłaściwych zachowań i rozwiązywania problemów bez agresji, wiele lekcji wychowawczych poświęconych budowaniu właściwych relacji w klasie i integracji uczniów, przekazanie informacji o zdarzeniu i podjętych krokach Dyrekcji szkoły, przekazanie do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej kart zgłoszenia

wypisaną przez Panią celem uzyskania konsultacji psychologicznej." Ponadto pedagog poinformowała matkę [REDAKTOWANO] o planowanym spotkaniu klasy z policjantem. Tego samego dnia [REDAKTOWANO] odpisała, że jej prośba o podniesienie kary dla [REDAKTOWANO] nie została wzięta pod uwagę, a jej zdaniem za tak „agresywne” zachowanie [REDAKTOWANO] na świadectwie otrzyma ocenę z zachowania bardzo dobrą lub wzorową. W odpowiedzi do matki pedagog odniosła się do zapisów § 25 statutu szkoły, czyli do szczegółowych warunków i sposobów oceniania, w tym kryteriów oceniania zachowania. Poinformowała także matkę [REDAKTOWANO] że oceny, uwagi i ilość przyznawanych punktów są do wyłącznej wiadomości konkretnego ucznia i jego rodzica. Powyższe odpowiedzi zostały omówione 21 grudnia 2021 r. z wychowawczynią klasy oraz wicedyrektorem szkoły. Do dnia kontroli nie odnotowano w szkole innych kontaktów z matką.

10. Wnioski wynikające z przeprowadzonych czynności kontroli:

- Szkoła podjęła działania w celu wyjaśnienia zaistniałego zdarzenia, jednak o zdarzeniu nie poinformowano rodziców.
- Uczestnikom zdarzenia nie zaproponowano udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Organizacja dyżurów nauczycielskich nie zapewnia pełnej opieki uczniom w czasie przerw.
- Zastosowana wobec sprawcy zdarzenia kara była zgodna z zapisami w statucie szkoły, której udzieliła wychowawczyni zgodnie z obowiązującą w szkole procedurą.

11. Opis ujawnionych nieprawidłowości w zakresie nieobjętym kontrolą w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły/placówki:

W dniu kontroli, tj. 18 stycznia 2022 r. wizytatorzy wraz z dyrektorem szkoły w ramach przeprowadzanych czynności kontrolnych dokonali oglądu szkoły. Miało to miejsce kilka minut przed długą przerwą obiadową. Trzy minuty po dzwonku na przerwę wszyscy udali się w kierunku gabinetu dyrektora. Na korytarzu na pierwszym piętrze przed gabinetem wicedyrektora szkoły żaden nauczyciel nie stał na dyżurze. Pojawił się dopiero po 10 minutach przerwy. Dyrektor potwierdził stan rzeczy w sporządzonej notatce służbowej.

Zgodnie z § 6 ust. 3 Statutu Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 im. Janusza Korczaka w Rybniku szkoła zapewnia opiekę i bezpieczeństwo uczniom podczas zajęć na terenie, jak również poza terenem szkoły. § 6 ust. 3 pkt 1 lit. f stanowi, że bezpieczne warunki nauki, wychowania i opieki zapewnia się przez sumienne wypełnianie dyżurów międzylekcyjnych.

12. Na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1082) zaleca się:

- Wzmocnić nadzór pedagogiczny nad zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie przerw międzylekcyjnych zgodnie z § 14 ust.1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny

w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1166 ze zm.), który stanowi, że przerwy w zajęciach uczniowie spędzają pod nadzorem nauczyciela.

Termin realizacji: 2 luty 2022 r.

- Organizować i sprawować nadzór pedagogiczny nad udzielaną pomocą psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z zapisami § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 1280).

Termin realizacji: 2 luty 2022 r.

- Wzmocnić nadzór pedagogiczny nad przestrzeganiem statutu szkoły w zakresie sumiennego wypełniania przez nauczycieli dyżurów międzylekcyjnych zgodnie z § 6 ust. 3 pkt 1 lit. f Statutu Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 im. Janusza Korczaka w Rybniku w celu zapewnienia pełnej opieki uczniom na przerwach.

Termin realizacji: 2 luty 2022 r.

13. Protokół kontroli sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor szkoły/placówki, a drugi włącza się do akt kontroli.

Rybnik, 1.02.2022 r. ST. WIZYTATOR
mgr Hanna Szargolik
/podpis kontrolującego, miejscowość, data/

DYREKTOR SZKOŁY
mgr Zdzisław Płisz Rybnik 01.02.2022 r.
/podpis dyrektora, miejscowość, data/

14. Potwierdzenie odbioru 1 egzemplarza protokołu kontroli

DYREKTOR SZKOŁY
mgr Zdzisław Płisz Rybnik 01.02.2022 r.
/podpis dyrektora szkoły, miejsce i data odbioru/

Dyrektorowi szkoły, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, przysługuje prawo zgłoszenia pisemnego, umotywowanego zastrzeżenia dotyczącego ustaleń zawartych w protokole kontroli do Śląskiego Kuratora Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40 – 024 Katowice, zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2020 r., poz. 1551 ze zm.).